

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind deconspirarea urmașilor lucrătorilor Securității care ocupă demnități sau funcții publice prin completarea Ordonanței de urgență nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

Analizând propunerea legislativă privind deconspirarea urmașilor lucrătorilor Securității care ocupă demnități sau funcții publice prin completarea Ordonanței de urgență nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr.Plx153/04.04.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D404/05.04.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46 alin.(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezenta propunere are ca obiect de reglementare completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.293/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, demersul legislativ vizează instituirea posibilității solicitării de informații privitoare la calitatea de lucrător al Securității a părinților persoanelor care ocupă anumite funcții de demnitate publică. Totodată, se propune publicarea pe pagina proprie de internet a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității a unui registru public al tuturor lucrătorilor Securității care să permită interogarea după nume, după funcția sau

demnitatea publică ocupată sau după legătura de rudenie de gradul I cu o persoană care ocupa anumite funcții de demnitate publică.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente dispozițiile art.117 alin.(3) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Semnalăm că o propunere legislativă având un conținut asemănător cu cel al prezentei propuneri legislative a fost avizat negativ de Consiliul Legislativ cu Avizul nr. 222/2021 și a fost respinsă de Camera decizională în data de 13.12.2021.

4. Potrivit **art.6 alin.(1) din Legea nr.24/2000** republicată, cu modificările și completările ulterioare, **„proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă”**. De asemenea, potrivit **alin.(2)**, **„pentru fundamentarea noii reglementări se va porni de la dezideratele sociale prezente și de perspectivă, precum și de la insuficiențele legislației în vigoare”**.

Din analiza Expunerii de motive, reiese că necesitatea reglementării soluțiilor legislative preconizate este motivată de „absența unei lustrații în statul român postdecembrist” și are la bază premisa că „foștii lucrători ai Securității își exercită influența și controlul nu numai nemijlocit, ci și prin intermediul urmașilor”.

Referitor la absența unei legi a lustrației, menționăm că, încă din anul 2010, Curtea Constituțională, pronunțându-se asupra unei obiecții de neconstituționalitate a unei legi a lustrației, a reținut prin **Decizia nr.820/2010** că *„După o încercare nereușită, cea din 1997, adoptarea în România a Legii lustrației este lipsită de eficiență juridică, nefiind actuală, necesară și utilă, doar cu o semnificație exclusiv morală, ținând seama de perioada mare de timp care a trecut de la căderea regimului totalitar comunist”*.

Față de cele reținute de Curtea Constituțională, *a fortiori*, în anul 2022, o lege a lustrației nu ar mai fi necesară și, prin urmare, absența unei asemenea legi nu ar putea fi invocată pentru fundamentarea soluțiilor legislative propuse.

De altfel, prezumția pe care se bazează soluțiile propuse, potrivit căreia persoanele care dețin anumite funcții de demnitate publică, ai căror părinți au fost lucrători ai Securității, se află sub controlul și influența părinților lor, **este contrară principiului dreptății, ca valoare supremă a statului de drept, consacrat de art.1 alin.(3) din Constituție**, instituindu-se, în fapt, o stigmatizare a copiilor pentru faptele din trecut ale părinților lor. Din acest motiv, soluțiile legislative propuse creează și o discriminare între cetățeni pe criteriul legăturii de rudenie, fiind susceptibile de a contraveni și prevederilor art.4 alin.(2) din Constituție privind egalitatea între cetățeni și ale art.16 alin.(1) din Legea fundamentală privind egalitatea în drepturi a cetățenilor. Astfel, chiar dacă nu există o răspundere juridică a cetățenilor pentru opțiunile din trecut ale părinților lor, o eventuală dovedire a calității de lucrători ai Securității a părinților unor cetățeni ar institui o prezumție de imoralitate pentru acești cetățeni, prezumție care ar putea reprezenta un dezavantaj electoral pentru aceștia în cazul în care ar dori ulterior să candideze pentru ocuparea unei funcții de demnitate publică, putând fi afectat dreptul de a fi ales, consacrat de art.37 din Constituție, precum și dreptul de a fi ales în Parlamentul European, consfințit de art.38 din Legea fundamentală.

Semnalăm că, prin **Decizia nr.139/2019**, Curtea Constituțională a statuat că *„Fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate **răspund unor nevoi sociale reale și dreptății sociale.**”*

Față de cele de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi promovată.

PRESEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr.460/26.04.2022

O.U.G. nr. 24/2008

M. Of. nr. 182/10 mar. 2008

Ordonanță de urgență privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 293/2008

M. Of. nr. 800/28 nov. 2008

- 1 rectificare M. Of. nr. 227/25 mar. 2008 *rectifică alin. 2 din preambul, art. 5 alin. (3), anexa*
- RECTIFICARE
- 2 modificări prin L. nr. 293/2008 M. Of. nr. 800/28 nov. 2008 *modifică preambulul, art. 1 alin. (2), (5), (10) și (13), art. 2 lit. a) și b), art. 3 partea introductivă și lit. h), art. 3 lit. l), o), r), u) și z), art. 4 alin. (1), (2) și (4), art. 5 alin. (1), alin. (2) partea introductivă și lit. h), alin. (4) partea introductivă, art. 7 alin. (1) și (3), art. 8 partea introductivă, art. 10 alin. (2), art. 11 alin. (1) și (2), art. 14 lit. e), art. 17 alin. (13), art. 18, art. 25 alin. (2), art. 28 alin. (3), art. 30 alin. (5), art. 31 alin. (4), art. 33 alin. (1), art. 34, art. 36, art. 37 alin. (1), anexa; introduce lit. h_1) la art. 3, lit. d_1) la art. 5 alin. (2), alin. (8) la art. 30; abrogă art. 2 lit. c), art. 5 alin. (6)*
- Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității
- 3 aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 293/2008 M. Of. nr. 800/28 nov. 2008 *Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*
- 4 rectificare M. Of. nr. 810/3 dec. 2008 *rectifică anexa*
- RECTIFICARE
- 5 modificări prin D.C.C. nr. 672/2012 M. Of. nr. 559/8 aug. 2012 *suspendă pentru o perioadă de 45 zile dispozițiile art. 2 lit. b) teza întâi cu privire la sintagmele "indiferent sub ce formă" și "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității". (termenul se împlinește la 21 septembrie 2012) după care operează dispozițiile art. 147 din Constituție*
- Decizia nr. 672 din 26 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității
- 6 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 672/2012 M. Of. nr. 559/8 aug. 2012 *art. 2 lit. b) teza întâi cu privire la sintagmele "indiferent sub ce formă" și "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității"*
- Decizia nr. 672 din 26 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității
- 7 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 *modifică, la data de 1 februarie 2014, art. 30*
- Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
- (v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

- ⁸ modificări prin D.C.C. nr. 107/2014 M. Of. nr. 318/30 apr. 2014
Decizia nr. 107 din 27 februarie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. b) și ale art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității
suspendă pentru o perioadă de 45 zile dispozițiile art. 10 alin. (1) (termenul se împlinește la 14 iunie 2014), după care operează dispozițiile art. 147 din Constituție
- ⁹ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 107/2014 M. Of. nr. 318/30 apr. 2014
Decizia nr. 107 din 27 februarie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. b) și ale art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității
art. 10 alin. (1)
- ¹⁰ modificări prin L. nr. 161/2019 M. Of. nr. 630/29 iul. 2019
Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității
*introduce 5_1, 12_1 și 12_2;
abrogă art. 32*
- ¹¹ modificări prin D.C.C. nr. 794/2021 M. Of. nr. 1198/17 dec. 2021
Decizia nr. 794 din 23 noiembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 161/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, în ansamblul său, precum și a dispozițiilor art. 2 lit. b) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității
declară neconstituțională L. nr. 161/2019 și suspendă dispozițiile legii (termenul se împlinește la data de 30 ian. 2022), după care operează dispozițiile art. 147 din Constituție